

"Golf-krig" i Asia

Dersom noen hadde fortalt meg for bare fire år siden at vi skulle gå i gang med en internasjonal kampanje rettet mot anlegg av golfbaner, ville jeg fått meg en god latter. Men nå er det dessverre ramme alvor, sier Muhd Farhan Ferrari, leder for Friends of the Earth i Penang, Malaysia.

Medlemsgruppen i den omfattende organisasjonen som arbeider mot utbredelsen av golfbaner, er sammensatt og mange: Både jordbrukere, akademikere, jurister, journalister, miljøgrupper, representanter for forbrukerorganisasjoner og andre uavhengige organisasjoner er med.

Og at interessen er tilstede forundrer ingen: Penang har på kort tid fått tre golfbaner. Samtlige er anlagt slik at mangroveskogen, som er truet i store deler av Asia, er blitt ødelagt.

Totalt finnes det rundt 25 000 golfbaner rundt om i verden, med et samlet areal som Belgia. 14 000 av dem er anlagt i USA. 2000 ligger i Japan. Men de siste årene har også Sørøst-Asia fått merke golf-feberen. Som paddehatter har golfbanene poppet opp i området. Og det er japanerne som vil bygge. En kraftig reaksjon mot golf-hysteriet i hjemlandet, har ført dem å invadere naboer i stedet. Nå er det 160 baner i Thailand, 155 i Malaysia, 90 i Indonesia, 80 på Filippinene og enda flere er under planlegging. I Goa i India har imidlertid motstandsgrupper klart å stanse åtte planlagte golfbaner. Banene ville vært en trussel, ikke bare for de store vannreservoarene i regionen, men også for de kulturelle minnesmerkene.

- I denne delen av verden er golf ikke lenger en sport. Det er "a corporate lifestyle" sier Farhan, en livsstil i luksus for en liten overklasse, men en plage for de fattige som mange steder får jevnet landsbyene sine av bulldosere for å skaffe plass for disse "lekeplassene".

Som turistkonsept betyr en golfbane langt mer enn plassen det tar å bygge banen. Hoteller, spillekasinoer, luksusleiligheter, forretninger og fornøyleskvarterer er bare noe av hva som kommer "attåt". Samlet kan hvert enkelt anlegg legge beslag på fra 5000 til 7000 mål.

En av verden mest mangfoldige, vakreste og unike økosystemer, Pulau Redang i Malaysia, en paradisisk øy med åtte koralløyer rundt, er i ferd med å omdannes til et kjempeprosjekt – og typisk nok med subsidier fra regjeringen. Første byggetrinn alene er beregnet å koste 342,3 millioner dollar

Det som gjør Pulau Redang unik er samspillet mellom et rikt marint liv, forskjellige skogstyper på land og mangroveskogen.

Mangroveskogen fungerer som et filter og en buffersone som hinder at sand eller forurensning når ut til korallrevene omkring.

Det første man tok fatt på var å fjerne denne mangroveskogen, fordi den 18 hulls golfbanen skal gå helt ned til strandkanten. Planene fører dessuten med seg 3 hoteller, 12 villaer, og 80 bungalower. Flyplasstegninger ligger også klare.

Hele komplekset vil kreve massive tilførsler av vann, for slike vannmengder finnes ikke på øyene. En 18 hulls bane på disse kanter vil trenge opptil 6000 kubikkmeter vann daglig, eller like meget som en landsbybefolkning på 120 000 mennesker. Til tross for at vann er mangelvare er ikke regjeringen i tvil:

En 45 kilometer lang rørledning inn til fastlandet for å sørge for golferne står på toppen av ønskelisten.

I Vung Tau i Vietnam, fikk et taiwansk selskap lov til å kutte ned 2300 mål furuskog som tidligere var et populært sted for piknik blant badegjester på kysten. Bulldosere ble satt i sving. Etter at hele skogen var fjernet oppdaget imidlertid utbyggerne at området lå værhardt til for golf og stanset hele prosjektet. Strippet for vegetasjon, ligger området tilbake – totalt ødelagt av erosjon.

Enda verre gikk det med en golfbane som ble bygd ved Dong Mo nær Hanoi. Her hadde utbyggerne lagt banen 18 meter under et stort vannreservoar. Under et tungt regnfall i

august 1994 beordret den lokale guvernøren at vann skulle slippes ut for å hindre storflom som kunne ødelegge golfbanen. 3000 mål rismark ble dermed satt under vann og hele rishøsten ble ødelagt. Men dette hjalp ikke, for banen kom under vann og den er nå ubrukelig, samtidig som risdyrkernes skjebne er uviss.

Under den kraftige tørken som rammet Indonesia og Thailand siste år, fikk bøndene skrudd av kranene og tapte avlingene sine, mens myndighetene sørget for at golfbanene i de to landene fikk hva de trengte av vann. Banene lå der grønne og vakre.

En golfbane trenger imidlertid ikke bare vann, men daglig "make-up". Kjemiske gjødningsstoffer, jordforbedringsmidler, understrata, koagulanter, tilsetningsstoffer som gjør undergrunnen passe hard samt kunstig gressfarge, er bare noen av midlene som må tas i bruk.

En undersøkelse foretatt ved Long Island i USA viser at denne kosmetikken ikke er uskyldig. Med et materiale fra 100 golfbaner påvises signifikant høyere nivåer av brystkreft hos lokalbefolkningen rundt banene. New York State Department skrev i en kommentar i 1993 til undersøkelsen, at "enhver på eller i nærheten av en golfbane er utsatt for ... (denne) risikoen". Ikke bare fra støv og direkte fra sprayingen. Kjemikalierne kan også gå ned i jordsmonnet og forgifte grunnvannet...

US Golf Course Superintendents Association bekreftet med egne tall året etter at deres medlemmer har høyere andel av lungekreft, kreft i hjerne, prostata og mage blant sine medlemmer enn personer i andre sosiale grupper i USA.

En sak for seg, sier Farhan, er at bakmennene til den voldsomme utbyggingen i Japan tilhører mafiaen. Noen av prosjektene har gått dårlig. Men i de fleste tilfellene ligger det store penger skjult, knyttet til hotell- og kasinodriften. Disse virksomhetene er ypperlig egnet til hvitvasking av penger fra narkotika handel og annen illegal organisert virksomhet. Slik virksomhet er avslørt i Australia, på Hawaii, i Korea, Thailand og naturligvis Japan, sier han.

Aksjonen mot golf-vanviddet i Asia skjøt fart etter en konferanse som ble sammenkalt i Penang i slutten av april 1993. Her møtte delegater fra Hawaii, Hong Kong, India, Indonesia, Japan, Malaysia, Filippinene og Thailand, forteller Farhan. Aksjonsgrupper fra Storbritannia, Nepal, Taiwan, Australia og Sveits har senere sluttet seg til.

I Sarawak nasjonalpark, Øst-Malaysia, har den lokale regjering bygd et femstjernes hotell. I sammenheng med hotellet planeres nå en ny golfbane. Alt er sagt å bygge på ideen om "øko-turisme".

En av Thailands få nasjonalparker skulle også besmykkes med golfbaner, hoteller, luksushytter og rekreasjonsanlegg. Men både der og i Sarawak er planene foreløpig stanset av miljøaktivister. For å forsvare sin politikk i Sarawak har regjeringen inngått avtaler med store internasjonale PR-byråer i New York, Vancouver og London. I Japan har man de to siste årene klart å stanse byggingen av 700 planlagte golfbaner på prosjektstadiet.